మూఢతీర్మానాలు

కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ

౧

రాత్రి యెనిమిదిగంట లైంది. రాఘవరావు భోజనంచేసి కొంచెముసేపు అటూయిటూ షికారుచేసి వ్రాతబల్లముందు కూర్చొని యేదో వ్రాయటం ఆరంభించాడు. ఇంతలో రాజేశ్వరి వంటయింటి పనులన్నీ సర్దుకొని పిల్లకు పాలుపట్టే సీసా, గిన్నెలు, చెంచా, వేడినీళ్లూ అన్నీ సరిచూచుకుంటూ, చప్పున జ్ఞాపకంవచ్చి "యేమండీ! రబ్బరుపీక తెచ్చారా? పొద్దున్నే చెప్పితినే! ఇప్పుడు బిడ్డలేస్తే పాలుపట్టే దెట్లా? మధ్యాహ్నమే ఆపీకతో యెంతో అవస్థపడ్డానే" అన్నది పెనిమిటితో.

"అబ్బా పోనూ! పాడుగోల! ఎన్నిడజన్లు తెచ్చినా నిముషంలో ఫైసలుచేసి మళ్లీ పీకలు పీకలంటూ పీకమీద గూర్చుంటావు."

"అదేమిటండీ అట్లాఅంటారు. పసిబిడ్డతో గూడిన పని. ఆయెను. ఆపిగిలిన పీకతో పాలుపట్టితే బిడ్డ గుడ్డు గుడుచుకోదండీ."

"కథ పట్టులో ఉన్నది. మాట్లాడించకు. రసం చెడుతుంది."

"మీ రాకథలో ఉంటే యిక్కడ యీకథ గడిచేదెట్లా? ఇప్పుడు యేమంత పొద్దుపోలేదు. ఒక్కమాటు షికారుగా బోయినట్టు పోయి ఒక్కపాలపీక కొనుక్కొస్తురూ. మీకు పుణ్యంఉంటుంది. మళ్లీ ఆలస్యమైతే దుకాణాలు కట్టివేస్తారేమో."

"మరేమీ భయంలేదు. ఈబస్తీలలో రాత్రి పదిన్నరగంటలదాకా అంగళ్లు తీసేఉంటాయి. పాలపీకలు దొరక్కపోవు. ఈరోజుల్లో మీవంటితల్లులే యెక్కువని అందరికీ తెల్సు. కాబట్టి దయచేసి నాకథారచనకు అడ్డురాకు, ఏవేళకైన నీపాలపీక తెచ్చియిస్తాను గాని."

"మళ్లీ ఏమిటో కథ మొదలుపెట్టారే. అన్నట్టు నిన్నసాయంత్రం సినీమాకు వెళ్లివచ్చారు గాదూ? ఏ స్త్రీనో చూచివచ్చారుకాబోలు, మొదలుపెట్టారు కథ."

"నిజంగా నీకు మంచిజోస్యం వచ్చినట్లున్నది. తగినంత ప్రకటనలేక నీప్రతిభ కట్టుబడి ఉన్నది గాని లేకపోతే ఆమధ్య గాంధీగారి విడుదలనుగూర్చి రోజూ పత్రికలునింపిన దైవజ్ఞులకువచ్చినంత కీర్తివచ్చిఉండును."

"రోజూ మీరువ్రాసే కథలనుబట్టే చెప్పవచ్చు. దీనికి జ్యోతిష్యంగూడా రావాలెనా? ఎందు కింత హేళన గాని నిజంచెప్పండి, మీ కథావస్తువు స్త్రీయే కాదూ?"

"కావచ్చు."

"కావచ్చు నేమిటి, యెవరు వ్రాసినదానినో ఊహించినట్లు? నిజం అంతే! కాదూ?...... అవును. సందేహం లేదు. అయినట్టు మీ ముఖంవంక చూస్తేనే తెలుస్తున్నది."

"ఓహో! జ్యోతిషం ఒకటేఅనుకుంటూఉంటే సాముద్రికంగూడా చెప్తున్నావే. భేష్."

"ఊరిక హాస్యంచేయక చెప్పండీ, నేను ఊహించినది నిజమేగదా."

"అబ్బ! నన్ను ఊరికె విసిగింపక వెళ్లిపో. నీ పాలబుడ్డీ, పీక నీకు తెచ్చి సమర్పించుకుంటా గాని ఒక్కక్షణమాగూ. కథ సాగనీ! మనస్సులో అచ్చుగుద్దినట్లు చిత్రించుకున్న దివ్యసుందర విగ్రహమంతా నిముషంలో వచ్చి చెఱిపివేశావు."

"అదిగో దివ్యసుందర విగ్రహ మంటున్నారే యింకా సందేహమెందుకు? ఒకవంక కన్నుదోయి కన్యకాంత లడ్డంబైన మాతృభావముచేసి మరలవలెనంటూనేయుంటారు. పరనారీసహోదరుల మని ప్రగల్భాలాడుతునే ఉంటారు. కలం చేతబుచ్చుకుంటే

ఆడదాని కథతప్ప మఱోటి వ్రాయరు. ఇదేమి చిత్ర మండీ!"

"మఱేమి చేయమంటావు, యిప్పు డిటువంటి కథలకుగాని పత్రికాప్రపంచంలో చలామణిలేదు. హాస్యపుపత్రికలలో యివి మఱీముఖ్యం."

"పోనీ, ఆహాస్యపు పత్రికలకే వ్రాయకపోతే మఱోపత్రికకు మంచికథలు వ్రాసిపంపరాదా?"

"ఇతరపత్రికలకు పంపి యేమిలాభం? చదివేవాళ్లెవరు? ఏపత్రికలకూ వీటి వ్యాప్తిలేదు. అసలు ప్రజల అభిరుచే వీటిమీదఉన్నది."

"సరేలెండి. పిచ్చికథలన్నీ వ్రాసి పైన ప్రజలమీద తోసేస్తున్నారా, మొన్న యేదో పత్రికవారు ఒక ప్రత్యేకసంచిక ప్రకటించి ప్రజల యభిరుచి అన్నట్టుగానే?"

"నిజం అంతే. అవి యెన్నివేలో కర్చుపడ్డాయిట, విన్నావా? దీన్నిబట్టి యేమి తేల్తున్నది. నేను నిష్ఠగా ఉంటున్నానుగదా, లోకమంతా అట్లాగే ఉంటున్న దనుకుంటున్నావు. ప్రజల్లో ముక్కాలుమువ్వీసం అంతా యిటువంటిరకమే. వీరి అభిప్రాయాన్నిబట్టే పత్రికలు గూడా సంచరిస్తున్నాయి. తమ సంచికలు అమ్ముడుపోకపోతే పత్రికాధిపతులు పత్రికలు ప్రకటించి యేమిలాభం? ప్రజల యభిరుచిని బట్టి వ్యాపారం సాగించడం వర్తకనీతి గదా."

"అవును, మంచిమాట చెప్పారు. వ్యాపారదృష్టే యీపత్రికలకు; లోకహితచింత లేదు. ఉన్నట్లయితే యిటువంటి వెఱ్ఱికథలు ప్రకటిస్తారా?"

"ప్రకటింపక యేమిచేస్తారు? ఇందాకనే చెప్పానుగా, ప్రజల యభిప్రాయ ప్రకారం పోవడం పత్రికల ధర్మమని."

"ఇదేమిటండీ, ధర్మమంటారు? ప్రవాహంలో పడి కొట్టుకుపోతూఉన్నవాడిని వెనుక నున్నవాడు ఒడ్డుకు లాగడం ధర్మమా, నీళ్లల్లో త్రోయడం ధర్మమా? పత్రికలు మంచిఆదర్శంగలవైతే ప్రజలదృష్టి వక్రంగా ఉన్నా మంచిమార్గానికి లాగుతాయి. మఱి పత్రికలే ఆమార్గాన నడుస్తూ ప్రజలయభిరుచి అట్లా ఉన్నదని సమర్థిస్తూఉంటే పత్రికల ప్రయోజనం యేమిటి? అయితే, మొన్న మనపెద్దవాడు గోగుపుల్లను సిగరెట్టుగా వ్రేళ్లసందున యిరికించుకొని నోట్లో పెట్టుకొని కాలుస్తూఉంటే వాణ్ణి చెంపపగలవేశారెందుచేత?"

"అవును. ఆరేండ్లకుంకకు అదేమిపని, కాకపోతే?"

"వాడికి వాటిమీద అభిరుచి ఉన్నది, ఏమి చేయమంటారు? మంచిసిగరెట్లు దొరకక ఆగోగుపుల్ల పట్టుకొని అఘోరిస్తున్నాడు. తండ్రి అయినవారు మీరు వాడిఅభిరుచి తెలుసుకున్నతర్వాతనైనా అసలు సిగరెట్లు తెచ్చియిచ్చి 'కాల్చుకోరా నాయనా' అనక, చెంపలు వాయించడమా?"

"చాలు నీతెలివి. ఇకనోరుమూసుకో."

"మఱి మీరు చెప్పినదేగా? వెనుకోమాటు నేను మీయింటి కొచ్చినకొత్తల్లో యెవరో ఒకావిడ అతిసన్నని చీరొకటి కట్టుకోగా అది యెంతో బాగున్నదని నేను మోజుపడి నాకుగూడా అటువంటి చీరొకటి కొనిపెట్టండని నేను యెన్నివిధాల బ్రతిమలాడినా మీరు కొనిపెట్టారా, 'ఛీ యిట్లాంటిచీరెలు కట్టుకోడం మర్యాదకా'దని చీవాట్లుపెట్టారుగాని?"

"అయితే యెందుకీఉపన్యాసమంతా?"

"ఉపన్యాసంగాదు, అభిరుచిని బట్టి వ్రాస్తున్నామంటే చెప్తూన్నాను. ప్రజల అభిరుచి వక్రంగానే ఉన్నా రచయితలు తమ రచనానైపుణ్యంచేత వారిని మంచిమార్గాన బెట్టాలె గాని నిద్రబోతురోగంతో కొట్టుకొనేవాడికి నల్లమందుఔషధం వేసినట్టుగా ప్రజల కుమార్గానికింకా దోహదంచేసే వ్రాతలు వ్రాయడమా? అయినా, యిప్పటి రచయితల ధోరణే యింతలెండి. ఇంతకంటె మంచికథలు వ్రాయడం వారివల్లగాదు."

"ఎంతమాటన్నావు? స్త్రీప్రశంస లేకుండా కథలే వ్రాయలేమా? మీకేనా మాకుదిక్కు?"

"నిజమే. వ్రాయగలిగేడుంటే యెవరువ్రాసినా ఒక్కమాదిరిగా బింబప్రతిబింబాలులాగా యీ కథలేమిటికి?"

"అదో షోక్."

"పాడుషోకు. ఇందువల్ల మీకెంత అపఖ్యాతి కలుగుతుందో మీరు ఆలోచించుకోడం లేదు. ఇంతకూ నేను మిమ్ములను ప్రార్థించేదేమంటే యిటువంటి కథలు వ్రాసి మీగౌరవం వమ్ముచేసుకోవద్దని."

"రాజ్ఞీగారి ఆజ్ఞ శిరసావహిస్తాను."

"ఇదుగో యివే మనుష్యులను మాడ్చేమాటలు. అదిగో......పిల్ల లేచినట్లున్నది. మీరు పాలపీక తేనే లేదు. మాటలుపెట్టుకొని కూర్చున్నారు. ఎట్లాగో!"

"బజారుకు వెళ్లబోతున్నవాణ్ణి అనవసరంగా కదిపి యీచర్చలోకి దింపి కథారచయితలందరినీ దూసిపోస్తూ బజారుకు పోకుండాచేసింది నీవా నేనా?"

"సరే, నేనే లెండి. ఎందుకీవివాదం. బజారుకు వెళ్లిరండి త్వరగా."

"చిత్తము."

"మఱిత్రోవలో హఠాత్సంభవాలేమైనాకనిపిస్తే కథకు సామగ్రి కూర్చుకుంటూ అట్లాగే నిలబడిపోతారేమో! ఇది సినీమాలో మొదటిఆట విడిచే సమయం గూడాను."

"సరే, నేనుబిడ్డను చూస్తూఉంటాను. నీవుపోయి ఒక రబ్బరుపీక తెచ్చుకో."

"అమ్మో! నావల్లగాదు."

"నన్నుపంపలేవు.నీవువెళ్లలేవు. ఎట్లాపాపం?"

"అబ్బ! వెళ్లిరండీ! ప్రతిదానికీ ముక్కు పట్టుకుంటారు. మీరువెళ్లకుండా ఎవరు పట్టుకున్నారు?"

"సరేలే. నే నీరాత్రివేళ వెళ్లడం, నీవు సందేహించడం, మీ ఆడవాళ్ల నెవరినో చూచి యేదో వ్రాస్తానని ఊడుకోవ్వడం—ఎందుకీగోల? ఈరాత్రివేళ యీచీకట్లో యీచలిలో బజారికిపోవడం నాకూ కష్టంగానే ఉన్నది గాబట్టి నాకోటుజేబులో పాల పీకలున్న అట్టలపెట్టె ఉన్నది తీసుకోపో."

"అమ్మో యెంతవారండీ! తెచ్చి యింట్లో పెట్టేనా నన్నింతగా వాగించడం?"

"హుజూరివారి ఉత్తరువు ఉల్లంఘించి వస్తే అప్పటికప్పుడు పరువులుదీయిస్తారని భయంగానూ."

౨

రాఘవరావు అప్పుడే సాయంత్రపుషికారు వెళ్లివచ్చి కాళ్లూ చేతులూకడుక్కొని తువ్వాలుతో తుడుచుకుంటూ వంటయింటిగుమ్మంముందు నిలబడి "యెక్కడికి వెళ్లిందండీ" అన్నాడు యింట్లో వంట చేస్తున్న అత్తగారితో. ఆవిడా అల్లుణ్ణిచూచి ఆత్రంతో నెత్తిమీది చెంగు సవరించుకుంటూ "ఎక్కడికో పేరంటానికి వెళ్లిం"దన్నది.

రాఘవరావు వచ్చి వాకిట్లో వరండాలో ఉన్న పడకకుర్చీలో కూర్చున్నాడు. ఇంతలో పిల్లలిద్దరూ గేటువద్దనుంచే "నాన్న, నాన్న" అంటూ పరుగెత్తుకొని వచ్చి యిదిగో! అరటిపండనీ, ఇదుగో మిఠాయిఉండనీ, ఇదిగో పంచదారచిలకనీ తండ్రిని ఊరించడం మొదలుపెట్టారు. రాజేశ్వరి లోపలికి వెళ్లింది. "ఓయిబాబో యెక్కడో పెద్దపద్దే పడ్డదే. చాలా కొట్టుకొచ్చారే"అంటూ రాఘవరావు బిడ్డలను ముద్దాడి"రాజేశ్వరీ!" అని పిల్చాడు భార్యను. రాజేశ్వరి లోపలినుంచీ ఊఁ అన్నదేగాని బయటికి రాలేదు యెంతసేపటికినీ. రాఘవరావు బెట్టుమనిషిగాడు. ఆవిడ పలుకరిస్తేనే పలుకుదామనీ, ఆవిడ చెప్తేనే విందామనీ, తానే అడిగితే తనగొప్ప కేదో లోటనీ, యేదో విపరీతపు ఊహలతో యెక్కడనో ముడుచుకొని కూర్చుండే ప్రకృతిగాదతనిది. ఉల్లాసం ముందుపుట్టి తర్వాత అతను పుట్టాడు. ఒక్కమాటు బజారుకు వెళ్లివస్తే పుట్టెడు కబుర్లు కనుక్కొచ్చి వింతవింతకల్పనలతో అవి భార్యకు వినిపించి ఆవిడను నవ్వించి తానూ నవ్వ

తాడు. అట్లాగే భార్య యెక్కడికి వెళ్లివచ్చినా ఆవిశేషాలన్నీ చెప్పినదాకా వదిలిపెట్టడు. కబుర్లు చెప్పే విషయంలో రాజేశ్వరికిగూడా మంచి పాండిత్యమే ఉన్నది. అన్ని విషయాలూ బీరుపోకుండా పూసగ్రుచ్చినట్లు చెప్తుంది ఎక్కడకు వెళ్లివచ్చినా. కనుక ఆసతీపతులలో అరమర లేదు. ఒకరినొకరు ముందుపల్కరించాలననే వంతు లేదు సరిగదా ఒకరు తెలుసుకొనివచ్చిన సంగతు లొకరికి ముందుముందుగా చెప్పాలని వంతులుపడుతుంటారు. ఈచనువులు మెండవటంచేత వారిమాటలు మరీ ధారాళమై శ్రుతిమించి రాగానపడుతుంటాయి కాని ఆటలో దెబ్బ అరటిపండని లెక్కలోఉండవు.

రాజేశ్వరి బయటికిరావడం ఆలస్యమయ్యేటప్పటికి రాఘవరావు తానే లేచి లోపలికివెళ్లి "రాజేశ్వరీ, మీఆడవాళ్లదే అదృష్టం. ఏదో పేరంటం పేరు చెప్పి రెన్నాళ్లకూ, మూన్నాళ్లకూ నోరుతియ్యబడేసుకుంటూ ఉంటారు. మామగవాళ్లకే పేరంటాలూ లేవు పాడు. ఎప్పుడైనా నల్గురమూ కలుసుకొని యేదైనా తినాలంటే తలా ఒకటో రెండో వదిలించుకోవాలె."

"అదే మంచిది యీపేరంటాల పేచీకంటె. ఇంటికోఅమ్మ చేరేదీ నోటికోమాట మాట్లాడేదీ." అని రాజేశ్వరి మూతిత్రిప్పి ముఖము ముడుచుకున్నది.

"ఓశ్, యీమొఖంముడుపులకేమిలే. పేరంటమంటే యిష్టంలేని ఆడవాళ్లున్నారా? ఈపేరంటాలే లేకపోతే ఈ వన్నెవన్నెచీరెలూ, ఈ రకరకాల జాకెట్లూ, ఈహారాలూ, ఈపదకాలూ, ఈరవ్వల కమ్మలూ ఏమిగాను. ఎన్ని తెచ్చినా యేమీ తేలేదని మీ రుసరుసలూ, తేలేక మా కసకసలూ ఈగ్రంథమంతా ఎట్లా జరగాలి యీపేరంటాలు లేకపోతే. అయితే యెవరియింట్లో యివ్వాళ పేరంటం?"

"ఎవరియింట్లోనో ఒకరియింట్లో. అవమానం పడివచ్చేందుకు యెవరి యిల్లయితేనేమి?"

"అవమానం యెందుకు జరిగింది? నీవూ ఓపిగ్గా పెట్టెలోసొమ్ములన్నీ పెట్టుకున్నట్టున్నావు. ఖరీదుగల చీరే కట్టావు. జంకీజాకెట్టే తొడిగావు. వేసవికాలమైనా పిల్లలను యీమా జామావేసి ఠీవిగానే అలంకరించి తీసుకపోయినావు. నీకు అవమానం జరగడానికి యేమీ అవకాశం లేదే?"

"చీరెలూ సొమ్ములూ చూచేనాయేమిటి మర్యాదచేసేది? చీరెలూ సొమ్ములూ సింగారించుకోకపోతేమాత్రము నన్నెరగరా ఈ వీథిలోవాళ్లు?"

"అయితే నీకెందుకు అవమానం జరిగింది? అసలు కథేమిటో చెప్పు."

"ఏమిచెప్పను, నలుగురిలో ఆవిడ ఆమాట అనేటప్పటికి తలవంపులైపోతే?"

"ఎవరావిడ? ఏమన్నది?"

"ఏమంటుంది? మీసంగతి మీకు తెలియదా?"

"ఇదేమిటి యివ్వాళ నీమాటలన్నీ క్రొత్తగా ఉన్నాయి. నీకేమన్నా పైత్యం ప్రకోపించిందా యేమిటి? వెఱ్ఱిమొఱ్ఱిగా మాట్లాడుతున్నావు? అసలు సంగతేమిటో చెప్పు."

"కావండీ, వెంకటచలంపంతులుగారి యింట్లో వారి అమ్మాయికి సూడిద లిస్తామని కామేశ్వరమ్మగారు పేరంటం పిల్చిపోతే, 'పోనీ యెరిగినవాళ్లు. పోకపోతే బాగుండదు. మళ్లీ యెప్పుడైనా వాళ్లు మాయింటికి రావద్దా' అని వెళ్లాను."

"వెళ్లితే యేమి నష్టంలే. బుట్టెడు శనగలూ, నాల్గులడ్డువులూ, నాలుగు అరటిపళ్లూ, నాల్గుచిలకలూ, నాల్గు తములపాకుబీడాలూ బోలెడు వసూలుచేసుకొచ్చావు."

"సమయాసమయా లెరుగకుండా యీ హాస్యాలాడితేనే కోపంవస్తుంది."

"ఆఁ. వెళ్లావు. కోపం ఆనిక రానివ్వవచ్చు. క కానీ."

"ఈకథలతోనే వచ్చింది మావ్యథ అంతా."

"ఏమి నాకథలంటే యింత కొటకొటలాడు తున్నావు?"

"మీకథలవల్లనేగదా నేను అందరిలో అవమానం జెందింది."

"ఇదేమిటి, ఆఖరుకు మీపేరంటాళ్లదాడి నా కథలమీది కొచ్చిందేమి?"

"ఎల్లకాలము మీకలపు దాడి ఆడవాళ్లమీదనే అయితే వాళ్లుమాత్రం ఎన్నాళ్లు సహిస్తారు?"

"సరే. నీకు జరిగిన అవమానమేమిటో చెప్పు. దానికి ప్రతీకారం నేను చెస్తాను. అరగంటైంది. సంగతి తేల్చవు."

"నేను వెళ్లేటప్పటికే ముత్తయిదువులంతా హాలు నిండా కూర్చొని ఉన్నారు. నేనూ వెళ్లి ఒకచోట కూర్చున్నాను. కూర్చోగానే ఒకావిడ నన్ను యెగాదిగా జూచి యీమె యెవరని పక్కనున్న ఆవిడను అడిగింది."

"ఔను, దర్జాగా ఉన్నావుగాదూ."

"మనమేమి అంత యింటిపేరూ, వాకిటిపేరూ లేని అనామకులము కాదు గదా. చెప్పవచ్చునా? 'ఆ కథలు వ్రాస్తాడే ఆయన పెళ్లా'మన్నది. 'ఏమిటే! హాస్యపు పత్రికలలో ఆడవాళ్లమీద కథలు వ్రాస్తూఉంటాడే ఆయన పెండ్లామా?' అని ఆవిడ వికవికా నవ్వింది. ఆవిడ నవ్వగానే యీవిడా నవ్వింది. 'ఈవిడైనా చెప్పదు కాబోలు'నని మొదటావిడన్నది. 'ఈమెకూ యిష్టమేమో' అని రెండోఆవి డని మళ్లీ నవ్వింది. నాకు చచ్చినచావైపోయింది. తల నేలకు వంచుకున్నాను. ఏదైనా ఖ్యాతిపనైతే ఫలానీఆయనభార్య యీమె అంటే సంతోషంగా ఉంటుంది గాని, ఇట్లాంటి సందర్భంలో ఆయనగారిభార్య యీమెగారే అని వ్రేలుపెట్టి చూపిస్తే నలుగురిలో యెంత అవమానంగా ఉంటుందో చూడండి." అని రాజేశ్వరి కళ్లనీళ్లు గోటజిమ్ముతూ తల వంచుకుంది.

"సరిసరి, దీనికిదిగూడానా? నీ వింత తెలివి తక్కువదానివిగా కనపడబట్టే వాళ్లట్లా వ్రేలిపోయినారు. అయినా మీ ఆడవాళ్లకే దుర్గుణ మున్నదే. పోవలసినచోటికి సూటిగా బోయి కావలసిన పనేమో అయినతర్వాత నెమ్మదిగా కొంపకు రారు. సమయాసమయాలు గమనించకుండా అనవసరపు జోక్యాలు కల్పించుకొని అప్రస్తుత ప్రసంగాలు చేస్తుంటారు."

"అయినా నేను యెన్నిమార్లు మీతో మొఱ బెట్టుకున్నాను, ఇట్లాంటి కథలు వ్రాయవద్దని. మీరు విన్నారుకాదుగదా. పైగా నాకుగూడా యిష్టమని వాళ్లు అనుకుంటున్నారు. నిజం వాళ్లకేమి తెలుస్తుంది."

"వాళ్లకేమి తెలియాలె. మనయిష్టం మనది. మనచేతిలో కలానికి వారి పెత్తనమేమిటి? లోకమంతా ఒకటిగా ఉంటుందా? నాకథలు చాలా బాగా ఉంటాయని యెంతమంది మిత్రులు ప్రశంసిస్తూ ఉత్తరాలు వ్రాశారో నీకు తెల్సుగదా. ఇక పత్రికాధిపతుల పొగడ్తలకు లెక్కలేదు. ప్రతిసంచికలోనూ మీకథఉంటేనేగాని మాపత్రికకు శోభలేదని వ్రాస్తూ ఉంటారు."

"అవునుగాని వీళ్లంతా మగవారేగదా. నెమలి కంటి కన్నీరు వేటగానికి కనుపించుతుందా?"

"మీరంతా నెమిళ్లూ, మేమువేటగాళ్లమూనా!"

రాజేశ్వరి చిఱునవ్వు నవ్వింది.

"అబ్బో, ఎంత జాత్యభిమానము!" అన్నాడు రాఘవరావు.

"అవును. నేను మొదట స్త్రీని. తర్వాత మీకుభార్యను. మాస్త్రీలలో ఒకరినంటే ఒకటే, ఒకరినంటే ఒకటేనా. ఇప్పుడు మనతెలుగుపత్రికలంతటా తమపై విచ్చలవిడిగా వ్రాయబడుచున్న కథానకములు చూచి స్త్రీప్రపంచమంతా యెంత ఆగ్రహమునూ, అసహ్యమునూ, విచారమునూ పొందుతున్నదో మీకేమి తెల్సు. మాసమాజములో యిటువంటి కథ

లేకపోయినా చదువుతూఉండగా వాళ్లు మాట్లాడే మాటలు వింటే తెలుస్తుంది వాళ్ల పరితాపమూ, రోషమూ. నిజంచెప్తా వినండి. నాకుగూడా యిటువంటి కథలంటే అసహ్యమే సుమా. అయినా మీరు మీకథలు వ్రాసేభారము మీమీదే వేసుకోకుండా నన్నుగూడా కల్పుతుంటారు. దీన్నిబట్టే గాబోలు, వాళ్లు నేనుగూడా మీకు సాయమేనని అన్నారు. ఏమైనాసరే ఈమాటు మీరు 'నేనూ మారాజేశ్వరీ' అని కథవ్రాస్తే నేను ఊరుకోను."

"డ్యామేజీసూటు తెస్తావా, డైవోర్సు కోరుతావా ?"

రాజేశ్వరి పకాపకా నవ్వింది.

"ఇకలే. వంటైందేమో కనుక్కో. ఆకలవుతున్నది" అని తువ్వాలు రాజేశ్వరిమీద కొట్టి ఆమెచేతిలో అరటిపండు తీసుకొని ఒలిచి నోట్లోవేసుకుంటూ 'త్వరగా భోజనంచేస్తే ఒకకథైనా వ్రాసుకుంటా'నంటూ నవ్వుతూ వాకిట్లోకి వెళ్లాడు రాఘవరావు. "అదిగో మళ్లీ కథ వ్రాయాలనే" అన్నది భయపడే మొఖంతో రాజేశ్వరి.

వంటమనిషి జబ్బుచేసి ఊరికి వెళ్లినప్పటినుంచీ తల్లి ఉండి వంట చేసిపెట్టుతూన్నా రాజేశ్వరి పనికి చాటుగానే ఉన్నది. వంటకత్తెమీద వదిలిపెట్టినట్టుగా తిండితిన్న వెండికంచాలుగూడా వదిలిపెట్టివచ్చి పెనిమిటితో ముచ్చట్లాడుతూ కూర్చోడానికి వీలుగావటం లేదు. రాజేశ్వరి తమ స్త్రీసమాజంనుంచి యింటికిరాగానే బాగా ప్రొద్దు క్రుంకింది. పిల్లలు అన్నానికీ, పాలకూ గీగా అని గోలపెట్టడం మొదలుపెట్టారు. వెంటనే యిడపిల్లలిద్దఱికీ కంచాలు వాల్చి అన్నం తింటూ ఉండండని కూర్చోపెట్టి పసిబిడ్డకు పాలు పట్టింది. పిల్లలుముగ్గుర్నీ స్తిమితపఱచేటప్పటికి రాఘవరావు వచ్చాడు. రాఘవరావుగూడా భోజనంచేసినతరువాత రాజేశ్వరిభోజనంచేస్తూఉంటేతల్లి గూడాఫలహారం అయిందనిపించింది. అంతే యిద్దఱూ లేచి చెఱొకపని చేసుకొని వంటయింటి తలుపులన్నీ వేసి బయటబడ్డారు. లక్ష్మీదేవమ్మగారు నెమ్మదిగా వెళ్లి ప్రక్క గదిలో ఉన్న నవారుమంచముపై మేను వాల్చింది. రాజేశ్వరి తాంబూలపు సరంజాం తీసుకొని గదిలోకి వస్తూ పడుకకుర్చీలో కూర్చుండి యేదో కులాసాగా భావగీతా లాలాపిస్తూఉన్న పెనిమిటినిచూచి నవ్వుతూ "యివ్వాళ మా సమాజంలో యేం జరిగిం దనుకున్నా" రన్నది. "ఏమి శేమి" టన్నాడు రాఘవరావు.

"ఇవ్వాళ సోమవారం పత్రికలు చదివేరోజు గదా. రోజూ యీ పిల్లలతో చదువుకోడానికి వీలే ఉండదు. అక్కడికి వెళ్లితే అన్ని విషయాలూ విని తెలుసుకోవచ్చునుగదా అని వెళ్లాను."

"వెళ్లితే?"

"అసలు మావాళ్లీతమాషాపత్రిక లేవీ చదువనే చదువరు. ఏ కృష్ణాపత్రికో, యే ఆంధ్రపత్రికో, ఏ భారతో, ఏగృహలక్ష్మో తీసి అందులో ముఖ్యమైన దేశవిషయాలు, సంఘవిషయాలు, ఆర్థికవిషయాలు, విదేశ వృత్తాంతాలు, గాంధీమహాత్ముని వ్యాసాలూ యిట్లాంటివి చదువుతారు. తెలియని విషయాలు చెప్తారు. అట్లాగే సభ ఆరంభమైంది. కృష్ణాపత్రికలోని జాయింటుకమిటి రిపోర్టుమీద 'బయటపడిన' దనే ప్రధాన వ్యాసం చదివి వాటిమీద చర్చలుచేశాము. దానితోనే చాలాకాలం గడిచిపోయింది. తర్వాత ఆంధ్రపత్రికల్లో అక్కడక్కడ ముఖ్యమైనవి చదివి భారతిలోగూడా ఒకటి రెండు చదివాము."

"ఒకపత్రికను ఒకరమే చదువుతాము. మీ ఆడవాళ్లు ఒక్కదానినే అందఱూ చదువుతారా? ఒకరు చదివి వినిపిస్తూఉంటే బడిపిల్లల్లాగా అందఱూ తలా తలా ఒకసంచిక చేతిలోబట్టుకొని చూస్తూఉంటారా ఏమిటి ?"

"ఏమిచిత్రమండీ! పత్రికలంటే ఏదో ఒక్కటే ఉంటుంది గాని వచ్చినవాళ్లందఱికీ తలాఒకటి యెక్కడ దొరుకుతాయి. అంటే అన్నీ ఒకరే చదువరు. తలా కాసేపు చదువుతారు గనుక అందఱూ చదివినట్లే అనుకుంటాము."

"ఓహో! అదా సంగతి. తర్వాత."

"తీరా చదవడం అంతా అయి లేవాలను కుంటూఉండగా అక్కడ పడిఉన్న హాస్యపు పత్రిక నొకదానిని చూచి 'దీనిలోగూడా ఒక కథ చదవం' డన్నది కమలమ్మగారు. "ఎబ్బే, వద్దు. అవి సరసంగా ఉండవండీ"అన్నది మహాలక్ష్మమ్మగారు. 'మఱీ అంత మోటగా పోకుండా మృదువుగా వ్రాసేవారున్నారు. వారి కథేదైనా చదవండి. పాపం, 'కమలమ్మగారడుగుతున్నా' రన్నది వెంకటలక్ష్మమ్మగారు. 'అయితే చదువుతా ఉండండి' అని మహాలక్ష్మమ్మగారు పత్రిక చేతికి తీసుకుని ఒకకథ చదవడం ఆరంభించింది. ఏదో ఒకటిరెండుపేజీలు బాగానే నడిచింది. ఏమో యిట్లాగే తక్కిన రెండుపేజీలు గడిస్తే బ్రతికిపోతా మనుకున్నాము. ఇక నేమున్నది, రంగు మాఱింది. క్రమంగా చిత్రాంగీసారంగధరులు నేపథ్యంలోనుంచి తొంగిచూడటం మొదలుపెట్టారు. అదైనా మృదువుగా పోతుందేమో అనుకున్నాము. దానిలుబంగారంగాను, ఆకథానాయకి చిత్రాంగికంటే నాలుగాకు లెక్కువ చదువుకున్నది. చెప్పలేను దానిమాటలు. ఆసవతి మేనల్లుణ్ణి పట్టుకొని అది వేధించిన వేధింపు, ఆడినమాటలు, రామ! రామ! అందఱము చెవులు మూసుకున్నాము. అమాయకురాలు కమలమ్మగారు దాని వికృతపుమాటలకు నవ్వుతూ ఉంటే 'నాకు నవ్వు రావడంలేదు. ఒళ్లు మండిపోతూ ఉన్న' దన్నది లక్ష్మీనరసమ్మగారు. 'ఇక ఆపివేయండీ! దాని దుంపతెగ, పూర్తికాకపోతే మానె' అన్నది కటకటపడుతూ వెంకటలక్ష్మమ్మగారు. మహాలక్ష్మమ్మగారికి గూడా చదవడం దుస్సహం అనిపించిందిగాబోలు కథ పూర్తికాకుండానే ఆపివేసింది. 'ఇందుకేనండీ, నే నిటువంటి కథలు మొదలుపెట్టను. నాకు భయమే. నల్గురూ కూర్చొని ముచ్చటగా చదువుకోదగ్గవి కావివి' అన్నది మహాలక్ష్మమ్మగారు.

"నిజంగా యిటువంటి ఆడది యెక్కడైనా ఉంటుందా? ఎటువంటి అనుచితపు కల్పన అండీ అన్నది లక్ష్మీనరసమ్మగారు.

"కథకుల కలములలో కాంతలు యెంత యెల్లిదమై పోయినారండీ. నిజంగా సహింపదగ్గ విషయం కాదన్నది వెంకటలక్ష్మమ్మగారు."

"అయ్యో! అంతా పూర్తిగా చదువకపోయినారా! మీకోపం కొంత చల్లారునే" అన్నాడు రాఘవరావు.

"ఏమీ. చివర యేమైందీ?" అన్నది రాజేశ్వరి.

"అది అంతా కట్టిఅబద్ధమని కథకుడే వ్రాశాడు" అన్నాడు రాఘవరావు.

"అయితే మీరుగూడా చదివారా ఆకథ?"

"ఆఁ. చదివాను."

"చదివేవాళ్లకు నోరు రాదాయె. వినేవాళ్లకు చెవులో సూదులు గ్రుచ్చుకుంటున్నట్టుంటే ఏమిటి చదివేది. అయినా వట్టిదని ఆకథకుడు చెప్తేనేగాని మాకు తెలియదా. అట్లాంటి ఆడది ఉంటుందా? ఎక్కడైనా వట్టిది కాకపోతే మేమెవరమూ నిజమనుకోలేదు."

"అయితే చివరకేమి చేశా"రన్నాడు రాఘవరావు.

"లక్ష్మీకాంతమ్మగారు చివాలున లేచి ఈరచనలమీద మన అసమ్మతి తెలియజేస్తూ ఒకతీర్మానం చేద్దాము. నిజంగా యీకథలు స్త్రీలను అవమానపఱిచేవిగానూ, దూషించేవిగానూ ఉంటున్నవి. వీటిని ఉపేక్షించడం స్త్రీల ఆత్మగౌరవానికి భంగకరమన్నది. నిజమేనంటే నిజమే నన్నారు, అందఱూ. వేరే యింకోసభ యెందుకు, యీ సభలోనే చేద్దామని లక్ష్మీనరసమ్మగా రన్నారు. వారసభను బహిరంగసభగా మార్చారు. ప్రెసిడెంటు నెన్నుకున్నారు. అందఱి ఉపన్యాసాలూ అయినతర్వాత మూడుతీర్మానాలు చేశారు.

"మొదటి తీర్మానం: ప్రస్తుతకాలంలో కొందరు పురుషులు వ్రాస్తూఉన్న కథలుస్త్రీలకుఅవమానకరముగా ఉంటూఉన్నవి కావున యిటువంటి కథలువ్రాయడము అనుచితమని యీసభవారువారిని హెచ్చరిస్తూఉన్నారు.

"రెండోతీర్మానం: ఇటువంటికథలను ప్రచురించే పత్రికలు స్త్రీసంఘానికి ద్రోహం చేస్తున్నవి. గనుక యిటువంటిపత్రికలను నిరసిస్తూ ఆంధ్రదేశమునందలి మహిళాసంస్థలన్నియు తీర్మానములు చేసి సదరు పత్రికాధిపతుల కందజేయవలయునని యీసభవారు ఆంధ్ర మహిళామణులను ప్రార్థిస్తూ ఉన్నారు.

"మూడోతీర్మానం: ఏపత్రికలైతే స్త్రీల నవమానించు ఇట్టికథలను విరివిగా చిత్రపటములతో సహా ప్రచురించుచున్నవో ఆపత్రికలను స్త్రీలు తమయింటికి రానీయరాదనియూ, ఒకవేళ వచ్చినట్లయితే చదువకుండానే వాటిని పట్టున చింపి వంటపాత్రలు వగైరాలు దించుకునే నిమిత్తమూ, యింకా పసిపిల్లల అశౌచములు వగైరాలు తుడిచేనిమిత్తమున్నూ వినియోగించవలయుననియు ఈసభవారు స్త్రీల నందరినీ హెచ్చరిస్తున్నారు.

"అని. అంతటితో ప్రొద్దుక్రుంకుంది. ఓయి బాబో, వంటవేళయిందంటూ అందఱమూ బిలబిలా యింటికి వచ్చా" మన్నది రాజేశ్వరి.

రాఘవరావు రాజేశ్వరి చెప్పినవృత్తాంత మంతా విని ఆశ్చర్యబోయి

"ఆఆడవాళ్లంతా అట్లాపెచ్చరిల్లి యిష్టమువచ్చినట్లు తీర్మానాలు చేస్తుంటే నీవేమి చేస్తున్నా" వన్నాడు రాజేశ్వరిని కోపంతో.

"నే నాసభకు అధ్యక్షత వహించా" నన్నది రాజేశ్వరి.

ఆంధ్ర వాఙ్మయ సూచిక

(ముద్రితాముద్రితగ్రంథముల పట్టికలు)

ఈ పుస్తకమున ౧౯౨౭-వ సంవత్సరము చివరవరకు అచ్చయిన తెలుగుపుస్తకములపట్టిక ఒకటి, ఆపుస్తకములను వ్రాసినవారి పట్టిక ఒకటి, విషయమునుబట్టి విభాగించి ఆయా విభాగములక్రింద వచ్చిన పుస్తకముల పట్టికలు, ఇంకా కాకినాడ ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు లైబ్రరిలోను, తంజావూరు సరస్వతీ లైబ్రరిలోను, చెన్నపురమున ఓరియంటల్ లైబ్రరిలోను ఉండే వ్రాతపుస్తకములలో ఇప్పటికి అచ్చుకాకుండ ఉన్న తెలుగు పుస్తకముల పట్టికలును, ప్రత్యేకము అకారాదిగా ఉన్నవి. ఆంధ్రవాఙ్మయవిమర్శనరూపమయిన ప్రకాశకుల పీఠిక ౧౦౭ పుటల పరిమితిగలది యీ పుస్తకమున ఉన్నది.

తెలుగుభాషలో పుట్టిన పుస్తకములను, వానిలో, ఈపుస్తకము ముగియునప్పటికి అచ్చయినవానినీ, కానివానినీ తెలిసికొనుటకు ఈసూచిక చాల ఉపయోగకరము.

భారతిసైజు పుస్తకము, పుటలు ౬౨౦, మంచికాగితములు వెల రు. ౧-౦-౦ మాత్రమే.

మేనేజరు, **ఆంధ్రగ్రంథమాల**, నెం. ౭, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.